

Обществена цена на забавени
инвестиционни намерения в областта на
опазването на околната среда

(Доклад на КС2 LTD)

Пропуснати ползи като дял от различни измерители на благосъстоянието (% за 2007-2017)

Пропуснати ползи за 2.5 г. закъснение	Отношение към средните стойности за периода 2007-2017 г.
Потребление	0.20%
Спестяване	0.12%
Данъчни приходи	0.28%
Социални осигуровки	1.52%
Частно осигуряване	0.49%
Заетост	0.72%
Спрямо общата безработица	7.11%
Общ отрицателен икономически ефект (% от БВП)	0.39%

Общи отрицателни ефекти на отлагането за периода 2007-2017

- Загубата на благосъстояние като общ икономически и фискален ефект е от порядъка на 316.39 млн лв. годишно
- или почти 800 млн лв. за средния период на забавяне на проектите от 2.5 години.
- 22 181 души представлява 0.72% от заетите и 7.11% от условно постоянно безработните в страната за тези години.

Общи отрицателни ефекти от отложени (2.5 години) и неосъществени (5 години) проекти за периода 2007-2017

Проекти/период на отлагане	2.5 години	Неосъществени намерения
Икономически ефекти	В млн лв	В млн лв
Потребление	343	67
Спестявания на населението	147	29
Фискални ефекти	277	55
Частно осигуряване	25	5
Пропуснати ползи за самите проекти и техните изпълнители	353	342
Общ отрицателен икономически ефект	1 145	498
Сумарен отрицателен ефект	1.643 млрд лв	

Общи отрицателни ефекти от отложени (2.5 години) и неосъществени (5 години) проекти за периода 2007-2017

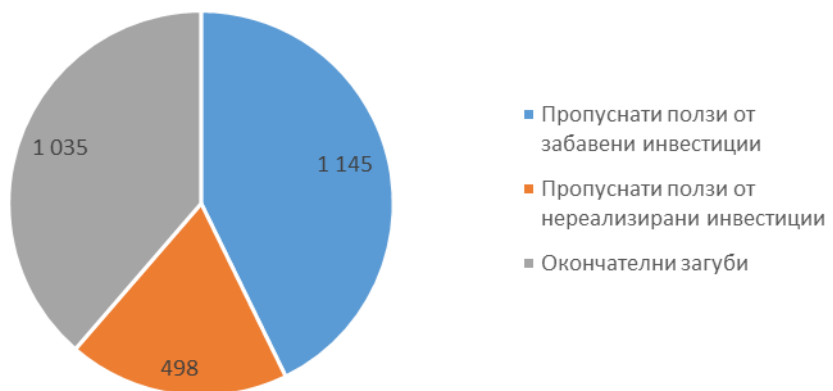
- Нетната настояща стойност на пропуснатите ползи от нереализирани инвестиции след периода на забавяне достига 498 млн. лв.
- При среден срок на отложена реализация на проектите от 5 години, очакваният ефект за икономиката е намаляване на създадените работни места с 10 975 при средни разходи за труд от 875 лева месечно (около 51% от общия ефект от проектите по линия на добавената стойност в настояща стойност).
- Общият отрицателен стопански ефект от неосъществени потребление, спестяване, държавно и частно осигуряване и данъци от нереализираните проекти и нови работни места възлиза на 157 млн. лева за целия разглеждан период.
- Само загубите за държавния бюджет на страната са 55 млн лв.
- Частните загуби от нереализираните проекти са 342 млн лв или около 30 млн лв годишно.

Сума на отложените, спрените и потенциално блокираните вече осъществени инвестиционни намерения

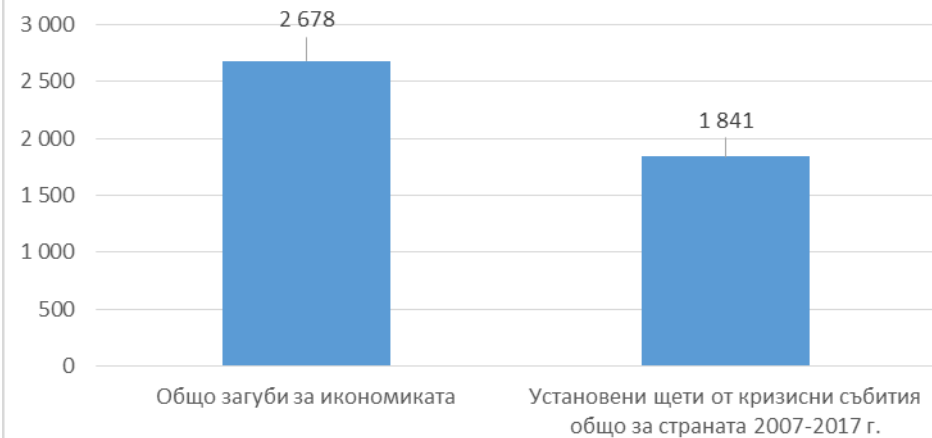
- Временно пропуснатите ползи (2.5 години) - 1 145.1 млн лв.
- Плюс 498 млн. лв. инвестиционни намерения, спрени за 5 години) = 1 643 млн лв.
- Плюс окончателните загуби = обща стойност от 2 677.9 млн лв.
- Тук се включват: неосъществени инвестиции на DPM 269 млн лв; 416 млн лв от проучвателната фаза на концесията на Шеврон в Нови Пазар; „Трънския курс“ на златото – 380 млн лв и спряната концесия в Генерал Тошево и забавената концесия в Брезник (от съответно 120 и 140 млн лв) и др.
- Плюс потенциално невъзвръщаемите загуби от радикални реформи са 1 440 млн лв.

Значимост на ефектите

Общо загуби за икономиката (млн. лв.)

Сравнение между загубите и щетите от кризисни събития

Представяне на общите социалноикономически ефекти (2007-2017 г.)

Действителни ефекти (по вид и стойност в млн лв)*				Възможни ефекти (в млн лв)	
Временно пропуснати ползи	Трайно пропуснати ползи	Окончателни загуби	Място, вид	"Цена на реформата"***	Място
1 145,10	498		Икономиката	1 200	Северно Черноморие
22 181	10 875		Общо работни места	180	Пирин
277	55		Фиска	60	Витоша
353	342		Инвеститори		
343	67		Потребление, населението		
147	29		Спестяване, населението		
25	5		Частни пенсии		

Представяне на общите социалноикономически ефекти (2007-2017 г.)

Действителни ефекти (по вид и стойност в млн лв)*				Възможни ефекти (в млн лв)	
Временно пропуснати ползи	Трайно пропуснати ползи	Окончателн и загуби	Място, вид	"Цена на реформата" **	Място
180			Пречиствателни станции, Черноморието		
		290	Собственици, Черноморието		
	120		Инвеститори, Черноморието		
	91		Населението, Черноморието		
		1 650 (269)	Икономиката, Крумовград, Челопеч		

Представяне на общите социалноикономически ефекти (2007-2017 г.)

Действителни ефекти (по вид и стойност в млн лв)*				Възможни ефекти (в млн лв)	
Временно пропуснати ползи	Трайно пропуснати ползи	Окончателни загуби	Място, вид	"Цена на реформата"***	Място
		350	Икономиката, Нови Пазар		
	380		Икономиката, Трън		
	140		Икономиката, Генерал Тошево		
	120		Икономиката Брезник		
70			София (Витоша)		
	230		Крайбрежие, морски курорти		
		126	Собственици, планински местности		

Причини: съдебни дела, референдуми и решения на законодателното събрание

- Без тук да навлизаме в характеристиките на споровете, мотивите по тях и действията и жалбите на ответници и ищци, струва ни се очевидно, че:
- След 2013 г. обжалваните решения нарастват между 3 и 4 пъти;
- Мотивите на обжалване често са едни и същи;
- Политическите мотиви са с елементи на „класова борба“;
- Местните общности се разглеждат като безправни
- Увеличаването на броя на съдебните дела съвпада с увеличаването на средствата, заделени от държавния бюджет и частния сектор за опазване на околната среда и с периода на съществено подобряване на основните показатели за качеството на околната среда в България;
- Особености на референдумите: оспорване на права за вземане на решения уредени с чл. 18 от конституцията и други закони;
- Решението по повод „Нови Пазар“ – общо спиране, бе уникално, но вече се повтаря.

През 2014 г. България е на 41-во място в ЕРІ През 2016 г. мястото е 33-то, а през 2018 – 30-то в света по качество на околната среда и политиката по опазването ѝ

- Общите емисии на всички значими замърсители на въздуха (прах, CO, SO₂, NO_x, NH₃, H₂S, летливи органични съединения) в България са намалели с 60-80%;
- на тежките метали – с над 90%;
- водите се замърсяват по-малко с органични отпадъци, азот, фосфор, тежки метали, хлорни съединения, пестициди, качеството им - е в пъти по-добро;
- Горите са се увеличили със 7 000 кв. км. (>20%), ръст, сравним с площта на Софийска област; само в НП Пирин прирастът на гората над 30 пъти надвишава сечта (за периода след 2004 г.);
- Над 35% от територията на страната има някакъв статус на защита спрямо под 5% през 1989 г.;
- Спадът в популациите на едрите бозайници и птици е овладян, а много от тях вече нарастват. Животни, смятани за безвъзвратно загубени, се завръщат
- България е сред водещите страни в света по относително намаление на емисиите на парникови газове - около 50% от емисиите през 1988 г.,
- енергийната и водната продуктивност в промишлеността е нараснала 3-4 пъти,
- делът на ВЕИ в крайното енергийно потребление надминава 16%.

Боян Рашев. Екология на свободата. Дневник, 24 ноември 2014:

https://www.dnevnik.bg/analizi/2014/11/25/2425120_ekologiiia_na_svobodata/